

З РОСИ ТА З ВОДИ ВАМ, ВАЛЕРІЮ ПЕТРОВИЧУ!

До 50-річчя з дня народження професора, доктора історичних наук,
завідувача кафедри етнології та краєзнавства історичного факультету
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
КАПЕЛЮШНОГО Валерія Петровича

"Людина така, яке її уявлення про щастя", написав видатний український педагог і письменник Василь Сухомлинський. А в основі щастя – зреалізовані наполегливою працею мрії дитинства, устремління юнацьких років, плани дорослого життя... І тільки простеживши життя як географію долі, можна уявити, якими рисами характеру, особливою вдачею має володіти людина, що досягла успіху на професійній та життєвій ниві.

Проф. В.П.Капелюшний з колективом кафедри етнології та краєзнавства. 2 липня 2013 року.

Валерій Петрович Капелюшний народився 2 липня 1963 року в с. Соболівка Шполянського району Черкаської області. У 1980 році він закінчив шполянську середню школу № 3 із золотою медаллю. Найбільшою мрією талановитого юнака було навчання у Шевченковому університеті. Працелюбність, настирливість у подоланні труднощів, великі здібності до навчання допомогли

у досягненні поставленої мети. Вступ до Київського університету став вирішальним у долі Валерія Петровича, адже саме в його стінах він став науковцем, фахівцем з історії та права. У 1980–1985 рр. навчався на історичному, у 1995–1998 рр. – на юридичному факультетах Київського національного університету імені Тараса Шевченка, які закінчив з відзнакою. У 1996–1999 рр. був докторантом історичного факультету.

У Київському національному університеті імені Тараса Шевченка Валерій Петрович пройшов шлях від асистента до професора, доктора історичних наук, завідувача кафедри етнології та краєзнавства. Наукові інтереси проф. В.П.Капелюшного різноманітні. У 1991 р. він захистив кандидатську дисертацію на тему "Історіографія розвитку науки і її зв'язків з промисловим виробництвом в Україні в 50-і–80-і роки", звання доцента отримав у 1996 р. У 2004 р. відбувся захист його докторської дисертації "Українська національна державність доби визвольних змагань (1917–1921 рр.): Історіографія", а через два роки, у 2006 р., В.П.Капелюшний став професором історичного факультету. Проблематика історіографії історії України, дослідження історіографії національно-визвольних змагань 1917–1921 рр. в Україні, проблеми становлення та розвитку української державності стали головними в його науковому доробку.

Наукова діяльність проф. В.П.Капелюшного тісно пов'язана з його педагогічною та адміністративною роботою. З жовтня 1994 р. він працював заступником декана, у 1995–2005 роках обирався деканом юридичного факультету Академії праці і соціальних відносин Федерації профспілок України, викладав "Історію держави і права України".

У жовтні 2006 р. проф. В.П.Капелюшний став завідувачем кафедри етнології та краєзнавства історичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Ним розроблені та успішно викладаються нормативні курси та спецкурси для студентів історичного факультету: "Зарубіжна етнологія", "Історія української державності", "Історична етнологія України", "Історія української та зарубіжної культури", "Історична етногеографія".

Валерій Петрович – активний учасник науково-практичних конференцій з проблем історії, етнології, історіографії та джерелознавства; автор та співавтор понад 150 наукових, науково-популярних, навчально-методичних праць, публікацій з актуальних проблем вітчизняної історії, української державності, історії держави та права України, історіографії історії України та етнології. Ним особисто та у співавторстві підготовлено 5 наукових монографій, 13 підручників та навчальних посібників, зокрема: Нариси з історії України: новий погляд. Ч. 1. – К.: Вірій, 1996; Історія держави і права України. – К.: Вентурі, 1996; Історія українського права. – К.: Олан, 2001; Замасковані імена: псевдоніми і криптоніми та проблема атрибуції авторства в історіографії українських національно-визвольних змагань 1917–1921 рр. – К.: Нора-Прінт, 2001; Історія держави і права України: Навчальний посібник у схемах, таблицях та визначеннях основних термінів. – К., 2001; Правознавство: Навч. посібник. – К.: Інформаційно-правовий центр, 2002; Основи правознавства: Навч. посібник. – К.: Школа, 2003; Українська нація: витоки, становлення і сьогодення. – К.: Олан, 2003; Здобута і втрачена незалежність: Історіографічний нарис української державності доби національно-визвольних змагань (1917–1921 рр.). – К.: Олан, 2003; Сучасна Україна: історичні, правові, економічні та духовно-культурні аспекти становлення і розвитку. – К., 2005; Українська етнологія: Навч. посібник / За ред. В.К. Борисенко. – К.: Либідь, 2007; Спеціальні історичні дисципліни: довідник. – К.: Либідь, 2008; Історія України: підручник / Кер. авт. кол. Г.Д.Казьмирчук. – К.: Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2008; Українознавство: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / за ред. М.І.Обушного. – К.: Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2008; История Украины: учебник для высших учебных заведений / Под ред. Г.Д.Казьмирчука. – К.: Издательско-полиграфический центр "Киевский университет", 2010; Українська етнологія у європейському контексті (друга половина XIX ст. – 20-ті рр. XX ст.). Наукове видання. – Вінниця: ТОВ "Німан-ЛТД", 2013 та ін.

Від 2007 р. проф. В.П. Капелюшний – голова спеціалізованої вченої ради Д 26.001.01 по захисту докторських та кандидатських дисертацій зі спеціальностей "Етнологія", "Всесвітня історія" (до червня 2012 р. також "Українознавство (історія)") при Київському національному університеті імені Тараса Шевченка. Він також є членом спеціалізованої вченої ради Д 27.053.01 по захисту докторських та кандидатських дисертацій зі спеціальностей "Історія науки і техніки" та "Історія України" при Переяслав-Хмельницькому державному педагогічному університеті імені Григорія Сковороди. Неодноразово призначався головою ДЕК, ліцензійних та акредитаційних комісій вузів.

В.П.Капелюшний багато уваги приділяє роботі з творчою молоддю, він створив наукову школу з дослідження проблем національно-визвольних змагань в Україні у 1917–1921 рр., а також проблем етнології та етнічної історії. Під його керівництвом підготовлено одного доктора і 10 кандидатів історичних наук.

В.П.Капелюшний відповідальний редактор збірника наукових праць "Етнічна історія народів Європи", член редакційних колегій наукових фахових видань: "Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: Історія", Збірник наукових праць "Єлисавет", "Часопис української історії".

Впродовж багатьох років виконує обов'язки наукового консультанта та рецензента багатомної Енциклопедії Сучасної України.

За вагомих внесок у підготовку висококваліфікованих фахівців, багаторічну плідну наукову і педагогічну працю у 2003 р. В.П.Капелюшний удостоєний почесного звання "Заслужений працівник освіти України". Указом Президента України від 2 квітня 2010 р. обраний членом Громадської гуманітарної ради при Президентові України.

Колектив кафедри глибоко шанує Валерія Петровича як мудрого керівника, високо-професійного науковця та викладача, уважного та доброзичливого колегу. Йому притаманні такі риси, як витримка і розсудливість, повага й любов до людей, щирість і щедрість, моральність та відкритість. Він прекрасний чоловік і батько, люблячий і уважний син, гарний товариш і безмежно відданий своїй справі фахівець, глибоко патріотична позиція якого є основою його світосприйняття та професійної діяльності.

Свій ювілей професор В.П.Капелюшний зустрічає у розквіті творчих сил.

*То ж ми, віддаючи йому пошану,
Одкоркували пляшечку шампану
І дамочку фортуну попросили
Не шкодувати ювіляру сили,
Аби він міг у лицарськiм завзятті
Ще много літ служить прекрасній статі,
А особливо – милій дамі серця,
Отій, що етнологією зветься.*

*А щодо нинішньої дати,
Готові ми поправку дати.
Не можна Вам тих років дати,
Вам двічі лиш по двадцять п'ять!
Отож дозвольте побажати
Сухим тримати порох свій,
І, як завжди, перебувати
У формі повній бойовій!*

*При цьому Вам чолом отдати рада
Й розцілюватъ кафедральна вся громада.*

*Колектив кафедри етнології та краєзнавства історичного факультету
Київського національного університету імені Тараса Шевченка.*